

בוכים על חלב שנשפך

שרלי אלכסנדר - רפת קיבוץ לביא
r0585000@icba.org.il

הדתית והן היצרנים, תמיד השכילו למצוא פתרון משותף שיהיה מקובל על כל הצדדים.

אני פונה אליכם, היצרנים: האם רק ערך הכסף הוא שמנחה אתכם? קיבלתם כסף בעבור החלב שנשפך, אז אתם שותקים? האם הכסף הצליח להשתיק גם את מצפונכם? ואת הרפתנים הדתיים אני שואל (והם לא מעטים): האם דעתכם נוחה עם העובדה שהציונות הדתית חדלה מלהוביל גם בתחום החקלאות, והפכה פסיבית לחלוטין לאור הפסיקות הרדיקליות של רבני הכשרויות השונות שלא מוכנים למצוא פתרון הלכתי שימנע שפיכת טונות של חלב בחגי תשרי ובפסח? הלא משחר ימיה של הציונות ראו הרבנים הציונים את נושא החליבה והרפת כסמל וכמייצג לעולם, שבו דתי וחקלאי דרים בכפיפה אחת בארץ ישראל המתחדשת, ללא כל סתירה פנימית. אני משוכנע שבעזרת רבנים, שחשוב להם להמשיך חקלאות יהודית בישראל, ניתן למצוא פתרון לבעיית החלב בחגים המדוברים. את הדוגמה הטובה ביותר ניתן ללמוד מארגון רבני "צוהר" שסייעו לפתור את בעיית השמיטה במשק החקלאי, תוך הקפדה הלכתית מחמירה ובמינימום פגיעה בחקלאים ובתוצרתם. כמובן, שאינני מזלזל אף לא לרגע אחד, בחשיבותו של שיווק חלב ברמת כשרות שמספקת את הציבור החרדי, ולא מציע לנטוש את השוק החשוב הזה.

קברניטי הענף צריכים להציג בשמנו, הרפתנים, למקבלי ההחלטות אקסיומה אחת ברורה: אנחנו מעוניינים לשווק את כל תוצרת החלב שלנו, ללא יוצא מן הכלל. אנחנו מבקשים לשתף פעולה עם המחלבות ועם הרבנים ע"מ למצוא דרך לשמור ולשווק את כל החלב שאנחנו מייצרים. אינני מתיימר לפסוק הלכה או חלילה לתת עצות לרבנים, אך נדמה לי שרצון משותף של היצרנים, המחלבות והרבנים יכול להוביל למציאתו של פתרון הולם "בימים הבעייתיים" כדוגמת תפעול מחלבות ע"י עובדים לא יהודים, הורדת רמת הכשרות לרמת "כשר" בלבד ולא "מהדריק" בימים שהחלב מעובד ע"י עובדים לא יהודים וכו'.

"חרם הקוטג'" וההדים התקשורתיים שהוא יצר, הסבו נזק תדמיתי משמעותי ביותר לחקלאי הישראלי. כעת, לאחר שאיבדנו נתח גדול מהקרדיט שלנו כעובדי אדמה, אסור לנו לעשות פעולות שעלולות לגרום פגיעה נוספת בתדמיתנו. מיותר בעיניי לציין את מידת הנזק שייעשה על ידי פרסום של שפיכת אלפי ליטרים של חלב, כתוצאה מאוזלת יד במקרה הטוב ומחלמאות במקרה הגרוע.

אני פונה בקריאה נרגשת לכל קברניטי הענף: היפגשו עכשיו עם נציגי הרבנות והיערכו מוקדם ככל האפשר לקראת כל החגים ע"מ שלא נהיה עדים שוב למחזה בלתי מוסרי זה של שפיכת חלב. ■

לאחר שנודע לי שבמשך חג הפסח האחרון נשפכו כ-2 מיליון ליטר חלב, החלטתי לברר אצל קברניטי מה היה רצף האירועים שהוביל לתוצאה עצובה זו. מבירור זה עלתה מציאות שבה התקיים שילוב של בעיות טכניות יחד עם בעיה של שמירת שבת (יום טוב). בנוסף, למדתי שישנו בארץ מחסור במתקנים לייבוש חלב, ולכן בתקופות שיא בייצור אין אפשרות לייבש מספיק חלב.

השנה, חג ראשון וחג אחרון של פסח חלו באמצע שבוע, ולכן לא היה מספיק זמן כדי לעבד את החלב לייבוש. במקביל, גם השנה לא אפשרו הרבנים לפתוח מחלבות בחג, ולעבד את הכמויות הגדולות של החלב שהצטברו ברפתות. לצערנו, זאת לא הפעם הראשונה ששופכים חלב, וכנראה גם לא הפעם האחרונה (בארבע מתוך חמש השנים הבאות, ראש השנה יחול בסמיכות לשבת וכך למעשה מתקבל רצף של שלושה ימי שבת ויום טוב).

כרפתן, אינני מצליח להבין כיצד ציבור היצרנים, ועל אחת כמה וכמה הדתיים (שאני נמנה עמהם), נשאר אדיש לתופעה הזו. לאורך השנים, כאשר נוצר קונפליקט בין ההלכה ובין הטכנולוגיה, הן רבני הציונות

רפת לביא